

TIPNE SLIKE IN TIPANKE

Tipne ilustracije so slike, diagrami, zemljevidi, oblikovani v reliefu.

Izdelava tipnih ilustracij slepim in slabovidnim omogoča razumevanje pojmov, ki so jim neposredno nedosegljivi in pripomorejo k njihovemu boljšemu razumevanju.

Uporabljamo lahko različne tehnike, od kolaža do tiska v brajici, na napihljivem papirju, plastičen papir...

Tipanke povzročajo radovednost, omogočajo razumevanje dejstev in omogoča pridobivanje več informacij.

Slep od rojstva ne zmore prepoznavati in simbolizirati realni svet okoli njega. Za izdelavo tipne slike se odločimo takrat, ko:

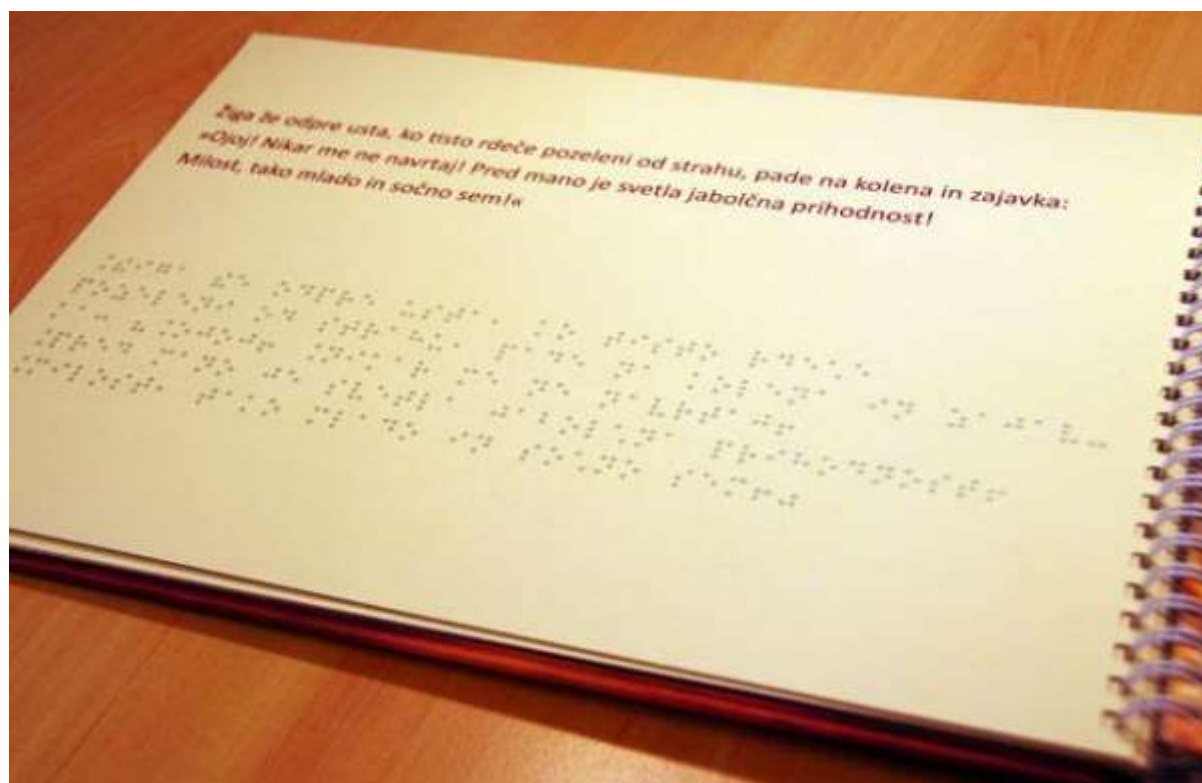
- je predmet, ki ga želimo prikazati prevelik, oz. premajhen (gore, insekti)
- je stvar, o kateri želimo govoriti prenevarna (grize, strese...) (ogelj, krokodil)
- je stvar preveč krhka, občutljiva, da bi jo lahko brez težav potipali (mehurček)
- preveč kompleksen (sončni sistem)

- nedosegljiv predmet (zvezde)

Kaj je dobro vedeti pri oblikovanju tipnih ilustracij:

- Barvni kontrasti – večina slepih otrok razloči močne barve, pozorni smo na barvno slepe.
- Velikost ilustracije – narejene morajo biti v velikosti obsega rok slepega. Priporoča se ležeči A4 format.
- Sorazmerja – kot v naravi (npr. miš naj ne bo večja kot slon).
- Oblike in teksture jasne in kontrastne. Uporabljajo se različne teksture za različne stvari.
- Vedno se vidijo vse roke, noge. Človek ali žival sta prikazana od spredaj ali od strani.
- Generalizacija/ nedvoumnost - vsebino prikažemo čim bolj enostavno.
- Ista oseba, žival, predmet je na vsaki strani enako upodobljen (razen če zgodba to zahteva drugače).
- Material – asociira na stvarno podobo objekta ali naj ga po posameznih lastnostih podpira (hladni materiali – hladne barve)
- Razdalja med materiali/predmeti je vsaj 2mm.
- Vezava naj omogoča uporabo obeh rok. Priporoča se spiralo.
- Varnost – materiali in izdelava naj bodo varni (predmeti ne smejo odpasti, knjiga ne sme biti narejena iz strupenih materialov, materiali naj se lažje čistijo, prosti predmeti morajo biti pritrjeni s kratkim trakom)
- Osnutke ilustracij naj najprej pregleda nekdo, ki jih še nikoli ni videl, ne pozna zgodbe. To bo v največjo pomoč pri nadaljevanju dela.

Tudi v naši knjižnici najdete prilagojene knjige. Najbolj priljubljena je Žiga špaget gre v širni svet

**In sedaj naloga za vas.
Povabljeni k izdelavi tipanke!**

Zamisli si zgodbo in jo oblikuj v obliki tipanke. Uporabiš lahko blago, karton, papir,... Prepusti domišljiji svojo pot. Na levi strani tipanke naj bo napisano besedilo, na desni pa tipna ilustracija.

Pri tem bodi pozoren na:

a. Taktilne ilustracije, relief

Slikovno gradivo je lahko izrezano in lepljeno, toplotno oblikovano ali reliefno odtisnjeno.

b. Zapis besedila

Besedilo mora biti napisano v pisavi, ki je dovolj razločna in berljiva. Velikost pisave naj bo najmanj 16. Če pišeš z roko naj bodo črke velike vsaj 1,5 cm.

c. Vezava

Lahko jo tudi zvežeš. Tipanka mora biti vezana tako, da se lahko v celoti in nemoteno odpira in zapira.

d. Barve in kontrasti

Priporočljiva je uporaba močnih in kontrastnih barv, ki slabovidnim omogočajo boljšo berljivost.

e. Slog

Zgodba mora biti slogovno in slovnično napisana.

f. Format

Priporoča se ležeči A4 format.